



นายธง : เงาของผู้บังคับบัญชา

(ตอนที่ ๑)

พลเรือเอก ไพศาล นภสินธุ์วงศ์



นายธงของผู้บังคับบัญชาระดับสูง

นำเรื่อง คำว่า “นายธง” เป็นชื่อที่ใช้เรียกกันเฉพาะในวงการทหารเรือ เหล่าทัพอื่นเรียกแตกต่างกันไปเป็น “นายทหารคนสนิท” ได้พยายามค้นคว้าว่าตำแหน่งนี้เริ่มเรียกกันตั้งแต่เมื่อใดแต่ก็ไม่ทราบชัดเจนนัก ถ้าหากไม่คิดเฉพาะในวงการทหารแล้ว ตำแหน่งหรืองานในลักษณะทำนองเดียวกับนายธงนั้นมีมานานนับเป็นพัน ๆ ปี ที่พวกเราทราบดีก็คือ พุทธอุปัฏฐากของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีนามว่าพระอานนทนั้นเอง รายละเอียดบางประการที่คนทำหน้าที่นายธงควรน้อมรับมาเป็นแบบอย่างจะกล่าวในอันดับต่อไป



นายธง มาจากรากศัพท์ภาษาฝรั่งเศสว่า aide - de - camp (เอเด - ดี - คอ, อเมริกันออกเสียงว่า เอเด - ดี - แค็มพ) ถ้าเป็นพหูพจน์ใช้ aides - de - camp คำย่อใช้ ADC ภาษาอังกฤษให้ความหมายว่า **“A personal assistant, secretary or adjutant to a person of high rank, usually a senior military officer or head of state”**

ในสหราชอาณาจักร หมายถึง นายทหารระดับผู้น้อยรับใช้เป็น ADC สำหรับนายทหารอาวุโส คำที่มีความหมายเดียวกัน คือ Flag Lieutenant ซึ่งใช้กันในราชนาวีของอังกฤษ หมายถึง **“An officer appointed to attend a flag officer as his personal assistant”**

หากย้อนไปสมัยฝ่ายเสนาธิการของ นโปเลียนซึ่งเข้าใจว่า aide - de - camp คงเรียกกันค่อนข้างเป็นทางการนั้น เป็นตำแหน่งของนายทหารที่ต้องมีคุณสมบัติสูงเป็นพิเศษ และปฏิบัติหน้าที่เปรียบเสมือนเป็นทั้งตา และผู้ถ่ายทอดคำสั่งของ นายไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ในยุคปัจจุบัน ADC

มักเป็นนายทหารหนุ่ม ชั้นยศไม่สูงมากนัก หน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างไปจากเดิมในยุคของ นโปเลียนค่อนข้างมาก ซึ่งในยุคนั้น aide - de camp หมายถึง camp assistant คือ นายทหาร ผู้ช่วยในค่ายหรือในสนามรบ

ที่มาของคำว่า “นายธง” ซึ่งใช้กันในกองทัพเรือ ในความหมายของ ADC นั้น ในทัศนะส่วนตัวแล้ว คิดว่า น่าจะมาจากคำว่า **“Flag Lieutenant”** ซึ่งหมายถึงนายทหารที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลและช่วยเหลือนายพลเรือ (Flag Officer - ในยุคเรือใบ นายพลเรือจะมีธงตำแหน่งของตนชักขึ้นบนยอดเสา จึงเรียกนายทหารชั้นนายพลเรือว่า Flag Officer) ส่วนบางคนอ้างว่ามีที่มาตั้งแต่สมัยยุคเรือใบที่นายทหารคนสนิทของผู้บังคับบัญชา คอยกำกับดูแลเรื่องสัญญาณธงแทนนายนั้น ก็มีเหตุผลน่ารับฟังแต่ผู้เขียนยังไม่เคยพบหลักฐานดังกล่าว หากใครมีหลักฐาน (ของฝรั่ง) กรุณาช่วยบอกด้วย จักขอบพระคุณเป็นอย่างสูง



พิธีส่งมอบหน้าที่ เจ้ากรมอิเล็กทรอนิกส์



ตำแหน่งนายธงโดยเฉพาะในกองทัพเรือนับว่าเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติ เดิมทีตำแหน่งนายธงไม่ได้มีมากมายเหมือนปัจจุบัน ผู้บังคับบัญชาที่มีนายธงจะเลือกนายทหารค่อนข้างพิถีพิถันมาก นายทหารหนุ่ม ๆ ที่จบจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือในกลุ่ม Top Five มักจะได้รับการคัดเลือก ผู้ใหญ่สมัยนั้นคงเห็นว่านายธงมีได้ทำหน้าที่เพียงผู้รับใช้เท่านั้น แต่ยังคงทำงานอื่น ๆ ที่ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานมามากพอสมควร โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพทหารเรือ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และค่านิยมของทหารเรือ นายธงจึงมาจากนายทหารหลัก (Line Officer หรือนายทหารปากเรือ) ส่วนเหล่าทัพอื่นคงแตกต่างกันไป ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นนายทหารที่มาจากนายทหารประทวนหรือนายทหารปริญญา ด้วยความสำคัญของตำแหน่งนายธงนี้เองถึงกับผู้บัญชาการทหารเรือท่านหนึ่งยังเคยเลือกนายทหารอัตรานาวาเอกพิเศษ (ทั้ง ๆ ที่ตำแหน่งนั้นเป็นแค่นาวาเอกธรรมดา) ผู้อ่านบางท่านอาจพอนึกได้ว่ามีอดีตผู้บัญชาการทหารเรือ บางคนเคยดำรงตำแหน่งนายธงของอดีตผู้บัญชาการทหารเรือมาแล้ว และก็ยังมีอีกจำนวนไม่น้อยที่เคยเป็นอดีตนายธง และได้ไต่เต้าขึ้นสู่ตำแหน่งสูง ๆ ที่เราเรียกว่าตำแหน่งห้าเสือ (เรียกตามทหารบก) ที่พรรณนามากก็เพื่อชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมขององค์กรของเราแตกต่างไปจากเหล่าทัพอื่น เคยถือว่าตำแหน่งนายธงเป็นตำแหน่งที่ได้รับการยกย่องทั้งด้านบุคลิกภาพทางทหารและบุคลิกส่วนตัว และที่สำคัญที่สุดคือให้ความสำคัญกับนายทหารที่มี caliber หรือสติปัญญาสูง

นายธงควรภาคภูมิใจในตำแหน่งของตน แม้ว่าบางคนจบจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือมาแล้ว แต่ยังคงต้องห้อยสายนายธงก็ตาม (เหล่าทัพอื่นตำแหน่งนายทหารคนสนิท หากจบการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการเหล่าทัพมาแล้ว เขาจะห้อยสายฝ่ายเสนาธิการแทน)

หน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่ว ๆ ไป

หน้าที่นายธงถือว่าเป็นงานที่ต้องทำด้วยความพิถีพิถันในรายละเอียดมากที่สุดชนิดหนึ่งที่นายทหารหนุ่ม ๆ คนหนึ่งได้รับ เมื่อสังคมขององค์กรยกย่องและยอมรับท่านจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุดเต็มความสามารถสมดังที่ท่านได้รับการคาดหวังไว้ (live up to)

ในฐานะที่ท่านเป็นนายธง ท่านต้องตระหนักอยู่เสมอว่า ท่านต้องทำหน้าที่ตลอดเวลา แม้นอกเวลาราชการและกระทั่งวันหยุด งานของท่านเป็นทั้งเรื่องส่วนตัวของนาย ซึ่งท่านได้รับความไว้วางใจ และเป็นเรื่องงานราชการนับว่าเป็นงานที่ต้องเสียสละ

โดยหลักการแล้วงานของนายธงขึ้นอยู่กับคำสั่งหรือการแนะนำของนายโดยเฉพาะเท่านั้น ดังนั้นอาจกล่าวในอีกแง่มุมหนึ่งว่า ถ้าท่านต้องการเป็นนายธงที่ประสบความสำเร็จ ท่านที่ที่ท่านได้รับตำแหน่งต้องรีบเรียนรู้เกี่ยวกับตัวนายว่าเคยเป็นคนมีอุปนิสัยเป็นอย่างไร ซึ่งนายแต่ละคนย่อมมีลักษณะหลาย ๆ ด้านที่แตกต่างกันไป เมื่อท่านได้เรียนรู้แล้ว ต้องเอาใจใส่ดูแลสิ่งเหล่านั้นโดยที่นายไม่ต้องเอ่ยปาก พุดงาย ๆ ว่าแค่เห็นสีหน้านายก็รู้แล้วว่านายต้องการอะไร



เหนือสิ่งอื่นใด ประการแรกที่ท่านต้องคิดถึงคือเรื่องความปลอดภัย ชื่อเสียง เกียรติยศศักดิ์ศรี ความสะดวกสบาย และความพึงพอใจของนาย หากมีสิ่งใดที่นายร้องขอโดยไม่คาดคิดหรืออาจคิดไว้แล้วก็ตาม ท่านต้องรีบดำเนินการทันทีโดยไม่รอ

ท่านต้องตระหนักว่า สติปัญญาและไหวพริบ การรู้จักกาลเทศะ ความซื่อสัตย์สุจริต ความจงรักภักดี ความสุขุมรอบคอบอย่างสมบูรณ์ และบุคลิกสง่างามแบบทหารเป็นลักษณะพิเศษที่สำคัญที่สุดของนายธงอันพึงประสงค์

แม้ว่าในทางปฏิบัติแล้วนายคงต้องช่วยเหลือ และเป็นหูเป็นตาให้นายอยู่ตลอดเวลา แต่นายคงก็ต้องพยายามหลีกเลี่ยงการทำตัวเป็นนักทำนายหรือเป็นพวกหมอดู (tale bearer) หรือที่เรากล่าวกันว่าเป็นพวกรู้ทุกเรื่อง เว้นเรื่องในหน้าที่

การแสดงความจริงใจและความโปร่งใส บางครั้งเป็นสิ่งที่ทำหายและต้องตัดสินใจด้วยความยากลำบาก บางครั้งต้องใช้ศิลปะมากกว่าศาสตร์ หรือต้องอาศัยมีความมึนรอบจัดบ้าง เช่น การรับโทรศัพท์ที่ต้องการติดต่อกับนาย การขอเข้าพบนายของบุคคลบางคน ท่านต้องใช้ศิลปะในการตอบปฏิเสธถ้าท่านแน่ใจว่านายไม่ต้องการสนทนาด้วย หรือให้เข้าพบ เรื่องลักษณะทำนองนี้นอกจากท่านต้องรู้ใจนายตามที่กล่าวในตอนต้นมาแล้ว ท่านต้องรอบรู้สภาวะแวดล้อมต่าง ๆ คงไม่มีสูตรสำเร็จที่สามารถนำมาแนะนำได้ เหนือสิ่งอื่นใด ท่านต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวและศิลปะในการทำงาน

ไม่ว่าสังคมไทยหรือสังคมชาติอื่น ๆ นอกเหนือไปจากนายโดยตรงของท่านแล้ว ยังมีบุคคลสำคัญมากที่สุดอีกสองพวก คือ พวกแรกเป็นหัวหน้าฝ่ายเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ และอีกบุคคลหนึ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่านายคือ ภรรยาของนาย

งานที่น่าหนักใจไม่น้อยสำหรับนายธง คือ ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ และบุคคลอื่น ๆ ในหน่วย นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่ต้องคำนึงและรักษาไว้ แต่ต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ส่อไปในลักษณะที่ไม่โปร่งใสเป็นการทรยศและทำลายความเชื่อถือนายมีต่อท่าน

แม้ว่านายธงจะมีเจตนาดีในการช่วยเหลือนายเพื่อติดต่อประสานงานกับฝ่ายเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ หรือบุคคลอื่น ๆ โดยเฉพาะในระดับต่ำกว่า เพื่อให้ภารกิจของนายประสบความสำเร็จไปด้วยดีก็ตาม แต่การติดต่อประสานงานนั้น ท่านต้องระลึกอยู่เสมอตลอดเวลาว่า เป็นการดำเนินการที่ได้รับคำสั่งหรือความเห็นชอบจากนายแล้ว อย่าได้ลุแก่อำนาจสั่งการโดยแอบอ้างนายอย่างเด็ดขาด มิฉะนั้นแล้วตัวท่านเองนั่นแหละที่เป็นผู้ทำลายความเชื่อถือนอกจากบุคคลอื่นและจากนายของท่าน



**...ความซื่อสัตย์เป็น
แก่นของคุณธรรมที่นายธง
ทุกคนต้องมี ท่านเป็นบุคคล
คนเดียวที่ใกล้ชิดที่สุด
ที่นาย ไว้วางใจมากที่สุด
ความซื่อสัตย์และความจงรัก
ภักดีของนายธง สำหรับนาย
บางคนถือว่าเป็นสิ่งต้องการ
อย่างยิ่ง ผู้บังคับบัญชาควร
ได้รับการปกป้องทุกโอกาส
โดยเฉพาะในยามวิกฤต...**



นายธงเจ้ากรมการเงินทหารเรือ

การสื่อสารจากนายธงไปยังฝ่ายเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ และบุคคลอื่น ๆ ถือว่าเป็นสื่อกลางที่สำคัญมากไม่ว่าทางวาจาหรือทางเอกสารก็ตาม ดังนั้นข้อความ ข้อมูล ข่าวสาร ต้องมีความถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน ไม่กำกวม ไม่หมกเม็ด โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานด้านยุทธการ

นายธงนอกจากต้องมีร่างกายที่เข้มแข็งแล้ว ยังต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง สามารถควบคุมอารมณ์และสติสัมปชัญญะได้ในสถานการณ์ที่ถูกเงินหรือในสภาวะวิกฤตได้ ไม่ตื่นตระหนก หากท่านไม่มีจิตใจที่เข้มแข็งเสียแล้ว ท่านจะดูแลรับผิดชอบนายได้อย่างไร

ความซื่อสัตย์เป็นแก่นของคุณธรรมที่นายธงทุกคนต้องมีท่านเป็นบุคคลคนเดียวที่ใกล้ชิดที่สุด ที่นายไว้วางใจมากที่สุด ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดีของนายธง สำหรับนายบางคนถือว่าเป็นสิ่งต้องการอย่างยิ่ง ผู้บังคับบัญชาควรได้รับการปกป้องทุกโอกาส โดยเฉพาะในยามวิกฤต ในประวัติศาสตร์มีบุคคลตัวอย่างที่ดีให้เห็นมากมาย แต่ที่ไม่ดีก็มีไม่น้อย ท่านต้องหลีกเลี่ยงการกระทำอย่างบริสุทธิ์ (ชาวโรมันที่จูเลียส ซีซาร์ ไว้วางใจมากคนหนึ่งแต่ได้ฆ่าซีซาร์) แต่ท่านคิดทฤษฎีต่อนายก็ผิดมากพอแล้ว เรื่องความจงรักภักดี นั้นนายธงที่พึงประสงค์จะต้องยอมเสียสละแม้ชีวิตเพื่อรักษาชีวิตของนายไว้ พระอาณัติเป็นแบบอย่างที่ดีมากที่ท่านควรพิจารณานำมาปฏิบัติ เรื่องมีอยู่ว่าพระเทวทัตร่วมกับพระเจ้าอชาตศัตรูวางแผนสังหารพระพุทธรูปโดยปล่อยช้างนาฬาคีรี ที่กำลังตกมันและถูกมอมแล้วจึงยิงคะนองมากขึ้น พระอาณัติตามเสด็จพระพุทธรูปองค์ขณะบิณฑบาต เมื่อเห็นช้างนาฬาคีรีกำลังวิ่งมาจะทำร้ายจึงขยับมาเบี่ยงหน้าพระพุทธรูป โดยคิดป้องกันชีวิตของพระบรมศาสนาด้วยชีวิตของท่านเอง แต่ด้วยพุทธานุภาพแห่งความเมตตาทำให้ช้างใหญ่หยุดชะงักและสงบเย็นลง ใครที่สวดมนต์บทพาหุง ๆ คงทราบเรื่องนี้ดี

การรักษาความลับทั้งเรื่องงานของผู้บังคับบัญชาและเรื่องส่วนตัว นายธงต้องไม่ปรึกษาให้ใครรู้ อย่าทำตัวเป็นผู้เก็บความลับไม่อยู่ แม้แต่ภรรยาของท่านเองก็ไม่ควรเปิดเผยความลับของนาย มีคนเขาแนะนำว่า “ความลับของนายตายไปพร้อมกันตัว (นายธง)” น่าจะยึดถือนำมาใช้



...นายธงเปรียบเสมือนเงาของผู้บังคับบัญชา ท่านจะถูกจับตาและเป็นสิ่งที่สังเกตจากบุคคลอื่นตลอดเวลา ดังนั้นนอกจากต้องมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งการแต่งกาย ลักษณะทหาร ท่านยังต้องอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ต้องเป็นคนที่มีความดี คุณธรรม และจริยธรรม...

นายธงต้องใช้วิจารณญาณให้ดี ในการแยกแยะความเอาใจใส่ผู้บังคับบัญชากับการก้าวท้าวเรื่องของเขา โดยเฉพาะเรื่องส่วนตัว

นายธงเปรียบเสมือนเงาของผู้บังคับบัญชา ท่านจะถูกจับตาและเป็นสิ่งที่สังเกตจากบุคคลอื่นตลอดเวลา ดังนั้นนอกจากต้องมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งการแต่งกาย ลักษณะทหาร ท่านยังต้องอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ต้องเป็นคนที่มีความดี คุณธรรม และจริยธรรม เมื่อใดที่ท่านประพฤติผิดทำนองคลองธรรม ท่านต้องระลึก เสมอว่าท่านกำลังทำลายภาพลักษณ์ของตัวเองและนายด้วย

ยังมีประเด็นปลีกย่อยอีกมากมายทั้งสิ่งที่คุณนายควรทำและควรละเว้น ด้วยข้อจำกัดด้านความยาวของบทความจึงขอสรุปว่า แท้จริงแล้วการจัดการทั้งหมดที่เกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาลงเอยที่ความรับผิดชอบของนายธงทั้งหมด ต่อจากนี้ไปจะขอแยกเนื้อหางานของนายธงออกเป็น ๔ ประการคือ ๑) งานที่เกี่ยวกับกำหนดการ (Scheduling) ๒) งานหนังสือ (Paperwork) ๓) งานที่เป็นพิธีการ (Protocol) และ ๔) งานส่วนตัวของนาย (Personal Needs)

งานที่เกี่ยวกับกำหนดการ (Scheduling)

การดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติงานหรือกระทำการใด ๆ ให้ตรงตามกำหนดการ ถือว่ามีความสำคัญที่นายธงต้องทำให้ได้ เรื่องนี้เป็นความรับผิดชอบที่มีความยากลำบากมากที่สุดสำหรับบางสถานการณ์เรื่องตรงต่อเวลาในสังคมฝรั่งเขาถือเป็นเรื่องสำคัญมาก ฝรั่งเขามีสุภาษิตกล่าวไว้ว่า “การตรงเวลาเป็นมารยาทของพระราชา” ในวงการทหารโดยเฉพาะทหารเรือเราก็ให้ความสำคัญไม่น้อยเหมือนกัน ดังนั้นงานที่ทำทนาย ท่านก็ต้องควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกำหนดการเดินทางหรือโปรแกรมอื่น ๆ ท่านต้องบริหารเวลาให้เป็น ต้องรู้จักจัดลำดับความสำคัญ (priority)

เกี่ยวกับการบรรยายสรุป (briefing) ท่านต้องแน่ใจว่านายรับทราบและคุ้นเคยกับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของการบรรยายสรุป หากไม่แน่ใจว่าท่านต้องขวนขวายจัดหามาให้ท่านได้อ่านก่อนที่จะไปฟังบรรยายสรุป และแน่นอนท่านก็ควรอ่านเสียก่อน หากมีอะไรที่เห็นว่าเป็นเรื่องน่าสนใจสำหรับนาย หรือเรื่องที่เป็นปัญหา ท่านควรนำไปปะหน้าแสดงความคิดเห็นประกอบไปด้วย นี่ก็เป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อยที่จะสะสมกันของท่านให้นายเห็น

เมื่อผู้บังคับบัญชาจะออกไปตรวจเยี่ยมหน่วย ท่านต้องเตรียมข้อมูลก่อนล่วงหน้า เช่น หัวหน้าหน่วย และบุคคลที่คาดว่านายจะมีโอกาสให้เข้าพบ ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยที่ตรวจเยี่ยมภารกิจ การจัดหน่วย สถานการณ์ทั่ว ๆ ไปของหน่วยที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่คาดว่าหน่วยที่นำเสนอนั้น เป็นต้น

(อ่านต่อฉบับหน้า)



นายธง : เกาของผู้บังคับบัญชา

(ตอนอวสาน)

พลเรือเอก ไพศาล นภสินธุ์วงศ์



แฟ้มเสนองาน

งานหนังสือ (Paperwork)

ผู้บังคับบัญชาบางตำแหน่งอาจมีนายทหารคอยช่วยเหลืองานหนังสือ ซึ่งเรียกกันว่าฝ่ายเสนาริการประจำตัวผู้บังคับบัญชา และมีนายทหารทำหน้าที่เป็น **นายธง** สภาพเช่นนี้นายธงคงไม่ต้องมีภาระด้านงานหนังสือ แต่ก็เชื่อว่าท่านจะไม่ใส่ใจเอาเสียเลย เพราะบางเรื่องที่สำคัญซึ่งนำเสนอท่านนั้นต้องควรรับรู้ด้วย หรือในกรณีฝ่ายเสนาริการ ๗ ติดภารกิจ หรือป่วยหรือไม่อยู่ในที่ทำงานด้วยเหตุใดก็ตาม ภารกิจที่คงตกเป็นของท่านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่วนในกรณีที่นายไม่มีฝ่ายเสนาริการประจำตัว แน่แน่นอนว่าความรับผิดชอบก็คงเป็นของท่าน



ในแวดวงงานหนังสือ งานหลักของท่านคือต้องจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของเรื่องให้เหมาะสม ตรวจสอบเส้นตายของการปฏิบัติที่ต้องดำเนินการ ตลอดจนความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ หนังสือที่จะนำเสนอ นาย ท่านต้องตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ทั้งเนื้อหาและเอกสารประกอบ ท่านต้องมีความรู้เกี่ยวกับงานของฝ่ายเสนาธิการและระเบียบงานสารบรรณ ท่านอาจมีข้อคิดเห็นเสนอแนะในใบปะหน้าเสนอนายประกอบไปด้วยก็ได้ รวมทั้งเสนอแนะการสั่งการประกอบด้วย ส่วนข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใด ๆ ที่นายไม่ได้ใช้หรือสั่งการ ตรงกันข้ามท่านไม่ต้องน้อยใจ เพราะต้องคิดอยู่เสมอว่านายคือผู้ตัดสินใจและผู้รับผิดชอบ แต่ถ้าหากท่านเสนอแนะไปนายไม่เอาสักเรื่อง นาคิดเหมือนกันครับ ท่านน่าจะพิจารณาตนเอง แต่อย่าได้ท้อใจ ทำปัญหาให้เป็นโอกาส ศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เป็นนักปราชญ์ใช้ว่าเพียงแค่อ่านหนังสือเล่มเดียว

สำหรับความรับผิดชอบของนายตรงกับงานที่เป็นพิธีการ และงานส่วนตัวของนาย (Protocol and Personal Needs) สรุปได้ดังต่อไปนี้

การจัดการเกี่ยวกับการเดินทาง เมื่อผู้บังคับบัญชาเดินทางไม่ว่าไปต่างประเทศหรือในประเทศ ท่านต้องจัดการให้การเดินทางของนายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ก่อนการเดินทาง เตรียมตารางการเดินทาง (Itinerary) กำหนดเวลา วิธีการเดินทาง การออกเดินทาง และการถึงที่หมาย ตลอดจนการหยุดพักระหว่างเส้นทาง แล้วแจกจ่ายให้คณะฝ่ายเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ และบุคคลร่วมคณะ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทราบ

เมื่อมีการหยุดแวะอย่างเป็นทางการแต่ละครั้ง ท่านต้องหาโปรแกรมเพื่อรับทราบกำหนดการของเหตุการณ์ (Events) ประเภทของเครื่องบินที่ใช้สวม เวลา และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ที่จำเป็น ซึ่งแน่นอนว่าท่านต้องได้รับการประสานจากเจ้าภาพเป็นอย่างดีก่อนหน้านั้นแล้ว

ท่านต้องเรียนให้นายทราบว่า ตลอดเวลาของการเดินทางต้องใช้เครื่องบินประเภทใดบ้าง ตลอดจนเครื่องแต่งกายชุดพลเรือนอื่น ๆ

ตรวจสอบการสั่งการเรื่องพาหนะการเดินทาง และติดตามให้แน่ใจว่า พาหนะการเดินทางได้รับการดำเนินการตามที่กำหนดไว้แล้ว

ตรวจสอบกระเป๋าเดินทางทุกใบ และสิ่งของอื่น ๆ ของคณะที่ร่วมเดินทางว่า ติดป้ายและหัวเครื่องหมายได้อย่างถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

พิจารณาว่า ตลอดการเดินทางมีเอกสารใดบ้างที่นายต้องการใช้ เตรียมจัดหาและเก็บเอกสารเหล่านั้นไว้ แต่สำหรับเอกสารที่กำหนดขึ้นความลับ ท่านต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ

ตรวจสอบพาหนะก่อนการเดินทาง แล้ววางแผนจัดการให้นายสามารถถึงที่หมายได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา และปลอดภัย โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนพาหนะระหว่างที่มีการแวะสถานที่ต่าง ๆ

สิ่งที่นายจะต้องไม่ลืมคือ ต้องนำเงินสดติดตัวไปด้วย โดยเฉพาะกรณีที่ต้องใช้เป็นค่า tip ระหว่างการเดินทาง ส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับคณะอื่น ๆ หากไม่มีเลขานุการของคณะ ก็คงเป็นความรับผิดชอบของท่าน



ระหว่างเดินทาง กรณีที่เดินทางโดยใช้พาหนะของพลเรือน เช่น เครื่องบินโดยสาร หรือรถไฟ นายธงควรมีตารางการเดินทางของเครื่องบิน หรือรถไฟไว้ในมือ แต่ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางโดยพาหนะประเภทใด ท่านต้องตระหนักเรื่องเวลาออกและเวลาถึงของพาหนะเหล่านั้น และต้องรู้ว่ามีการเปลี่ยนเที่ยวบินหรือรถไฟที่ไหนและเมื่อใด

แจ้งแก่คณะที่ร่วมเดินทางเพื่อให้แน่ใจว่าตลอดการเดินทางใช้เครื่องแบบชนิดใดบ้าง สำหรับการปฏิบัติระหว่างการเดินทางปฏิบัติภารกิจ

กรณีที่เดินทางโดยใช้พาหนะของทางราชการ เช่น เครื่องบินทหาร ท่านต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่า นักบินได้ส่งข่าวไปล่วงหน้าเรียบร้อยหรือไม่ ข่าวสารที่ส่ง เช่น จำนวนของคณะเดินทาง เวลาถึงที่หมาย ความต้องการพาหนะสำหรับลำเลียงหรือรับ - ส่ง ณ ที่หมายที่ไปถึง (สำหรับกรณีที่ใช้พาหนะของพลเรือน เป็นหน้าที่ของท่านที่ต้องดำเนินการเอง) เป็นต้น เมื่อคณะมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกำหนดการฝ่ายต้อนรับได้รับข่าวสารล่วงหน้าในเวลาที่เหมาะสม และที่ไม่ควรลืมเอาเงินใส่ซองเป็นรางวัลให้กับนักบินและลูกเรือโดยให้นายเป็นผู้มอบ

นายธงต้องดูแลตัวโดยสาร ตรวจสอบกระเป๋าเดินทาง การลำเลียงขนส่งในเรื่องเหล่านี้การะรับผิดชอบประการแรกที่ท่านต้องดูแล คือ สิ่งของต่าง ๆ ของนาย แล้วต้องคอยเอาใจใส่ติดตาม (keep track) ตลอดเวลา สิ่งที่จะละเลยหรือพลาดไม่ได้คือ เอกสารทางราชการ และเอกสารที่มีชั้นความลับ

หาหนังสือพิมพ์รายวัน ถ้าเป็นไปได้ควรหาหนังสือพิมพ์ของเมืองที่ไปตรวจเยี่ยม และหนังสือพิมพ์ฉบับที่สำคัญ ๆ เพื่อให้นายได้ติดตามสถานการณ์ ถ้ามีโอกาสและเวลา ท่านควรอ่านด้วยตนเองก่อนด้วย ถ้ามีเรื่องใดที่เห็นว่านายควรรับรู้ ท่านควรเรียนให้นายทราบทันที

กรณีที่เดินทางไกลไปต่างประเทศ ติดตามเรื่องการเปลี่ยนแปลงภาคเวลา (Time Zone) และเส้นแบ่ง วัน (กรณีที่บินข้ามแปซิฟิก) ระหว่างที่เดินทาง เรียนให้นายทราบเพื่อปรับเวลานาฬิกาของนาย (รวมทั้งของท่านและคณะร่วมเดินทาง)

สิ่งของจำเป็นบางอย่างที่นายธงต้องมีติดตัว เช่น รายการต่าง ๆ ของหน่วย และบัญชีรายชื่อนายทหารที่ดำเนินการเกี่ยวกับการต้อนรับการตรวจเยี่ยมของหน่วยนั้น ๆ หนังสือแสดงข้อมูลที่เป็นทางการ เครื่องเขียนที่จำเป็น ปากกา ดินสอ สมุดบันทึก เป็นต้น เช็ค (cheque) บัตรเครดิต และเงินสดสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็น



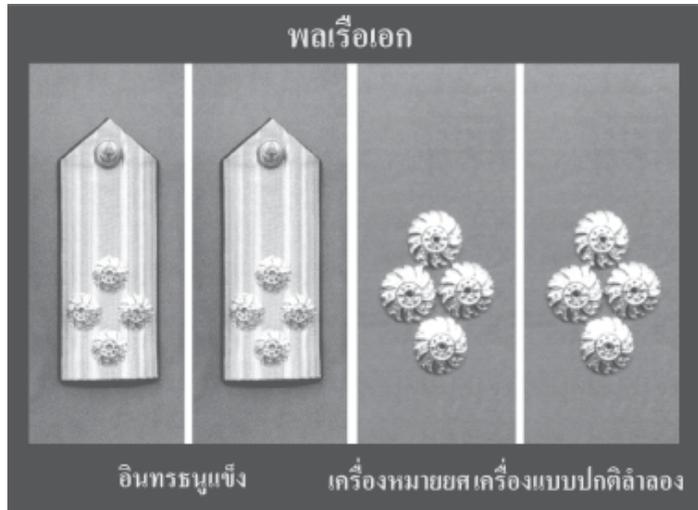
จัดเตรียมเครื่องหมายยศ แถบเหรียญตราของนาย ส้ารองไว้ กรณีที่เกิดสูญหายหรือชำรุด งบประมาณ ตำแหน่ง (กรณีทีหน่วยไปตรวจเยี่ยม ไม่สามารถจัดหาได้) ด้าย กระดุม เข็ม เย็บผ้า ท่านควรมีติดตัวไปด้วย

บันทึกชื่อ นามสกุล ยศ ตำแหน่ง และที่อยู่ทางไปรษณีย์ (Address) ที่ทันสมัยล่าสุดของบุคคลที่มีความสำคัญมาก (Bread and butter person หรือ VIP) ที่ท่านควรมีบันทึก หรือหนังสือส่งไปถึง และถ้าพอมีเวลา ควรร่างบันทึกหนังสืออย่างคร่าว ๆ ไว้ ก่อนที่ความจำจะเลือนหายไปบ้าง

ภายหลังการตรวจเยี่ยม นายธงรับผิดชอบในการร่างหนังสือ หรือบันทึกทั้งที่เป็นทางการ หรือเป็นการส่วนตัวของนาย เพื่อแสดงความขอบคุณแก่ทุกคนที่มีอหิอาศัย และให้ความเอื้อเฟื้อ

หากมีเรื่องที่ต้องการสิทธิ เรียกร้อง (claim) อันเกิดจากการเดินทาง เช่น กระเป๋าเดินทางสูญหาย หรือ สิ่งของชำรุดเนื่องจากการเดินทางด้วย เครื่องบินพลเรือน เตรียมร่างหนังสือ ในการลงนาม และต้องมีความละเอียดรอบคอบเรื่องค่าชดใช้ที่สามารถอ้างสิทธิเรียกร้อง

เมื่อกลับถึงที่ทำงาน ในโอกาสแรกตรวจสอบจดหมายส่วนตัวของนายที่ตกค้างอยู่ในช่วงเวลาที่นายไม่อยู่



เครื่องหมายศานายพลเรือ

ความรับผิดชอบของนายธงขณะอยู่ในหน่วยที่ตั้งตามปกติ

เนื่องจากตำแหน่งนายธงได้รับการคาดหวังว่าเป็นนายทหารที่รับผิดชอบงานด้านสังคมของนาย ดังนั้นท่านต้องรอบรู้ทั้งมารยาททางสังคมของทหาร (Service Etiquette) พิธีรีตอง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งของทหารเรือ

มารยาทที่ดีงาม ความสุภาพ อ่อนน้อม (แต่ไม่อ่อนแอ) และความเป็นสุภาพบุรุษชาวเรือ เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นและขาดเสียมิได้ แต่ท่านต้องไม่เป็นคนใจดีจนเกินไปกับทุกคนที่ต้องการเข้ามาหานายท่านต้องมีศิลปะในการปฏิเสธบุคคลบางคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่มีทัศนคติที่ไม่ค่อยเป็นมิตรกับนาย และพวกที่หลงตัวเองว่า ชำนี้แน่กว่าคนอื่น (nose - in - the - air) และบุคคลประเภทอื่น ๆ ที่ท่านคิดว่านายคงไม่ยินดีที่จะให้พบ

นายธงต้องอย่าอยู่ห่างนายเมื่อไม่จำเป็น ท่านเปรียบเสมือนเงาของนาย ท่านต้องสามารถเข้าหานายได้ทันทีที่ถูกเรียก

นายธงไม่ควรเสียเวลากับการพูดโทรศัพท์มากเกินไป จริงอยู่มันเป็นเครื่องมือที่ดีในการประสานงาน ติดต่อกัน แต่ท่านควรใช้เวลาให้เป็นประโยชน์กับงานอื่น ๆ ที่ท่านต้องรับผิดชอบ บางครั้งการตัดบทสนทนาทางโทรศัพท์ที่ไร้สาระอาจเป็นเรื่องลำบากใจ โดยเฉพาะกับคนที่มีความสนิทสนม หรือผู้อาวุโสกว่า แต่ท่านสามารถใช้ศิลปะ และความสามารถเฉพาะตัวของท่านได้ไม่ยากนัก



**...นายตรงต้องหมั่นเอา
ใจใส่ดูแลสำนักงานของนาย
รวมทั้งห้องหรืออาคารอื่น ๆ
ของสำนักงาน ตลอดจน
เครื่องมืออุปกรณ์ ภายใน
สำนักงาน ให้มีสภาพสะอาด
เรียบร้อย เป็นที่ดึงดูดใจแก่ผู้
ที่พบเห็น**

**ช่วยเหลือนายและ
คู่สมรสในการเตรียมการ
ออกงานสังคม ตรวจสอบ
หนังสือหรือบัตรเชิญอย่าง
ละเอียด เช่น วัน เวลา
สถานที่ เครื่องแต่งกาย
ทั้งของนายและคู่สมรส**

จัดทำตารางการนัดหมายของนาย (ต้องไม่มีรายการนัดหมายที่
นายได้ระบุเป็นกรณีพิเศษ) แล้วติดตามการพบปะและข้อผูกพันจากการพบปะ
เช่น การเยี่ยมตบ เป็นต้น ท่านควรบันทึกไว้กันลืม

เมื่อมีบุคคลเข้าเยี่ยมคำนับนายทั้งที่เป็นทางการ หรือกึ่งทางการ
นายควรควรต้องออกไปต้อนรับแขกเมื่อแขกมาถึงที่ทำงาน และเมื่อเลิกจาก
การเยี่ยมคำนับแล้ว ท่านต้องไปส่งแขกด้วย

เมื่อเห็นหรือคาดหมายจะทำอะไรผิดพลาด ไม่เพียงแต่เป็นการ
สมควรเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่ท่านต้องทำ (a must) ในการเรียนให้นายทราบ เช่น
ชุดเครื่องแบบที่สมควรใช้สวม เป็นต้น และท่านต้องคอยเตือนนาย เรื่อง
จำเป็นอื่น ๆ ในงานสังคม เช่น มารยาทบางอย่างในงานสังคมที่นายอาจมอง
ข้ามไป เช่น งานที่เป็นพิธีการควรสวมรองเท้าสีดำแบบผูกเชือก (ชุดพลเรือน)
เป็นหน้าที่ของนายตรงที่ต้องรู้ว่า นายของตนมีจุดอ่อน หรือข้อบกพร่องอะไรบ้าง
และท่านนั้นแหละคือ ผู้รับผิดชอบที่ต้องป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น

เจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ทหารรับใช้ ตลอดจนพลขับ นายตรงต้องควบคุม
กำกับดูแลให้เกิดความมั่นใจว่า พวกเขาเหล่านั้นสามารถทำงานได้อย่างมี
อาชีพ และพร้อมที่จะเผชิญหรือดำเนินการใด ๆ ต่อสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไม่
คาดหมาย (Keep them on their toes) และที่สำคัญท่านต้องฝึกอบรมให้พวก
เขา ร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ นาย

นายตรงต้องหมั่นเอาใจใส่ดูแลสำนักงานของนาย รวมทั้งห้องหรือ
อาคารอื่น ๆ ของสำนักงาน ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ภายในสำนักงานให้มี
สภาพสะอาด เรียบร้อย เป็นที่ดึงดูดใจแก่ผู้ที่พบเห็น

ช่วยเหลือนายและคู่สมรสในการเตรียมการออกงานสังคม ตรวจสอบ
หนังสือหรือบัตรเชิญอย่างละเอียด เช่น วัน เวลา สถานที่ เครื่องแต่งกาย
ทั้งของนายและคู่สมรส

การตอบกลับ : หากระบุว่า RSVP (เป็นคำย่อของภาษาฝรั่งเศส
Repondez'il vous plait ซึ่งหมายถึง **“กรุณาตอบกลับ”** เมื่อท่านทราบการ
ตัดสินใจของนายแล้ว ท่านต้องตอบกลับ อาจเป็นทางโทรศัพท์หรือทาง
จดหมายก็ได้ ว่านาย (อาจไปคนเดียวหรือพร้อมคู่สมรส) ไปร่วมงานได้หรือไม่

หากระบุว่า Regret only (ตอบปฏิเสธเท่านั้น) หากไปร่วมงานก็
ไม่จำเป็นต้องตอบ

การตอบกลับ ถือเป็นมารยาท สังคมฝรั่งเขาให้ความสำคัญ การไม่แจ้ง
ความประสงค์ต่อเจ้าภาพ ถือเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างน่ารังเกียจอย่างยิ่ง



หากปฏิเสธควรรหาเหตุผลที่ฟังดูไม่น่าเกลียด เช่น ตรงกับวันเวลาที่มีแขกมาจากต่างประเทศ หรือ บังเอิญมีนัดเรื่องสำคัญไว้ก่อนแล้ว หรือมีกิจกรรมที่ต้องไปต่างจังหวัดหรือติดเวรยาม เป็นต้น

หากตอบปฏิเสธหรือตอบรับไปแล้วนาย เกิดเปลี่ยนใจจะด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ท่านสอบถาม ไปยังเจ้าภาพว่า ยังสามารถร่วมงานได้หรือไม่ ส่วนกรณีที่ตอบปฏิเสธก็ทำนองเดียวกันควรบอก เหตุผลไปด้วย ไม่ว่าจะตอบรับหรือตอบปฏิเสธต้อง คำนึงว่าท่านได้ตอบไปทันเวลาหรือไม่

เครื่องแต่งกายไปร่วมงานมีความสำคัญ ท่านต้องตรวจสอบถ้าไม่แน่ใจสอบถามเสียก่อน

นายจงตามธรรมเนียมปฏิบัติแล้ว ในงานที่เป็นทางการจะติดตามนายไปด้วยอย่างใกล้ชิด และ มักจะแต่งกายสอดคล้องกับนาย ทำให้สามารถ เข้าร่วมงานได้อย่างเหมาะสม (อาจแตกต่างไปจาก ทส.ของเหล่าทัพอื่น)

เมื่อนายจงไปร่วมงานสังคัมพร้อมกับนาย (ในฐานะผู้ติดตาม) ท่านต้องพยายามอยู่ใกล้ นาย ตลอดเวลา อยู่ในสายตาท่านสามารถติดต่อได้ เอาใจใส่ดูแลนาย (และคู่สมรส) เช่น เครื่องดื่ม ถ้า สามารถทำได้ เรียนให้นายทราบถึงการเรียกชื่อ ตำแหน่งที่ถูกต้องของบุคคลที่นายจะสนทนาด้วย ไม่เว้นแม้แต่บุคคลที่คิดว่านายรู้จักดีแล้วก็ตาม

งานใดที่นายได้รับเกียรติให้กล่าวคำอวยพร สุนทรพจน์ ก่อนไปร่วมงานนายจงต้องร่างคำกล่าว ให้นายอ่าน และตรวจสอบเสียก่อน เมื่อนายเห็น ชอบและได้แก้ไขแล้ว ควรจัดพิมพ์ใหม่ให้เรียบร้อย อ่านได้ง่าย ๆ ตัวอักษรโต อ่านไม่ต้องใช้แว่นได้ยั้งดี คำกล่าวที่ใช้สำหรับงานพิธีต่าง ๆ นั้น ท่านสามารถ หาตัวอย่างได้จากหนังสือในห้องสมุด



ธงเครื่องหมายศพลเรือโท

ก่อนนายจะกลับ ท่านต้องจัดการเรื่องรถ ท่านต้องนัดหมายกับพลขับ แนะนำสถานที่จอดรถ เพื่อให้สามารถนำรถมารับนายได้โดยไม่เสียเวลา

นายจง หรือ ทส.ของนายพลอื่น ๆ เป็น บุคคลที่ท่านต้องไม่มองข้ามอย่างเด็ดขาด เพราะ พวกเขาสามารถอำนวยความสะดวก ให้ข้อมูล ข่าวสาร และช่วยเหลือบางเรื่องที่ท่านไม่สามารถ ทำเองได้ ดังนั้นจึงควรรหาโอกาสทำความสนิทสนม และในบางโอกาสพวกเขายังสามารถป้องกันท่าน ไม่ให้เกิดความผิดพลาดอย่างไม่เจตนา (Slipups) ด้วย

กิจกรรมที่ผู้นำหรือผู้บริหารขององค์กร ประสบอยู่เป็นประจำ คือ การประชุม นายอาจเป็น ประธานในที่ประชุมหรือผู้เข้าร่วมประชุม หน้าที่ของ นายจงที่เลี้ยงไม่ได้ คือ เตรียมเอกสารสำหรับให้นาย ใช้ประชุม จัดทำแฟ้มให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการ เปิดอ่าน หากมีรายงานการประชุมจากการประชุม คราวก่อนหน้านั้น ท่านควรตรวจสอบความถูกต้อง ของเอกสารแทนนาย ถ้าท่านได้รับอนุญาตให้อยู่ใน ที่ประชุม ท่านอาจตรวจสอบเนื้อหา (Content) ของเรื่อง ในรายงานการประชุมว่า มีความถูกต้อง สมบูรณ์ หรือไม่ หากมีอะไรที่ต้องได้รับการแก้ไข ควรทำ บันทึกลงให้นายให้ทราบ



หน้าที่รับผิดชอบของนายธงเมื่อตามนายออกนอกพื้นที่

ความหมายของ “ออกนอกพื้นที่” ในที่นี้หมายถึง ในสนามรบ (ซึ่งคาดว่าคงเกิดขึ้นน้อยมาก) ทั้งบนบกและออกปฏิบัติการทางทะเล (ทั้งการฝึกของกองเรือ ออกปฏิบัติการตามปกติ เช่น ลาดตระเวน หรือปฏิบัติการทางเรืออื่น ๆ) งานที่นายธงรับผิดชอบค่อนข้างแตกต่างไปจากการปฏิบัติเมื่ออยู่ในที่ตั้งปกติ แต่สภาพแวดล้อม ที่แตกต่างกันนี้ มิได้ทำให้ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ และความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างนายกับนายธงนั้นเปลี่ยนแปลงไปเลย นายธงต้องติดตามนายอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนายได้อย่างทันท่วงที กล่าวได้ว่า เมื่อใครเห็นคนหนึ่งคนใด ต้องเห็นอีกคนตลอดเวลา

เตรียมเอกสารทางด้านยุทธการไว้สำหรับนาย เช่น คำสั่งต่าง ๆ แผนที่ตั้งสถานการณ์ แผนที่อื่น ๆ พวก Status Boards ที่ทันสมัย ข่าวสารที่สำคัญ และเร่งด่วน เป็นต้น

นายธงต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษกับสถานที่อยู่ของนาย ไม่ว่าจะเป็นที่พักในเรือ ในหน่วยบนบก ซึ่งเป็นที่บังคับการ (Command Post) ความปลอดภัยต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก

นายธงต้องตื่นตัวต่อสถานการณ์ทางทหารอยู่ตลอดเวลา และเตรียมตัวให้พร้อมในการหาข่าวสารที่นายต้องการ ซึ่งท่านอาจหาได้จากฝ่ายเสนาธิการ กองบังคับการของหน่วยรอง ห้องยุทธการของเรือ เป็นต้น

สอดส่องความต้องการส่วนตัวของนายว่าได้รับการดูแลดีเพียงพอรึหรือไม่ เช่น การซักเสื้อผ้าของนาย อุปกรณ์เครื่องใช้อื่น ๆ

อยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือไม่ หากอยู่ในสนามรบต้องแน่ใจว่ามีการจัดเตรียมที่หลบภัย (Foxhole) ไว้ให้นาย ส่วนในเรือตรวจสอบเสื้อชูชีพของนาย รวมทั้งเรือช่วยชีวิต

กรณีที่ทางเรือจัดห้องทำงานให้นาย ท่านคงต้องทำหน้าที่ คล้ายคลึงกับเมื่ออยู่ในที่ตั้งปกติ เช่น การจัดบุคคลเข้าพบนาย การเตรียมเอกสารการประชุมสำหรับนาย

สำหรับหัวหน้าบริกร (บ้อย) สหโภชนิ ทหารรับใช้ (Orderlies) ท่านต้องควบคุมกำกับดูแลตนเองเดียวกับเมื่ออยู่ในหน่วยที่ตั้งปกติ ท่านต้องย้ำด้วยว่า ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือเมื่อเผชิญกับอันตรายใด ๆ พวกเขาต้องพร้อมที่จะปกป้องนายด้วย

ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับผู้บังคับการเรือ หรือผู้บังคับการของหน่วยในเรื่องความสะดวกความสบายอื่น ๆ เหนือสิ่งอื่นใดท่านต้องกระทำทุกอย่างที่สามารถทำได้เพื่อปกป้องและป้องกันนาย และดูแลให้นายปลอดภัยจากความเครียดและความเหนื่อยล้า

สังท้าย การนำเสนอทั้งหมดข้างต้นนี้คงไม่สามารถให้ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างได้ เช่น งานของนายธง เมื่อต้องติดตามนายเดินทางไปต่างประเทศทั้งเป็นทางการและกึ่งทางการซึ่งมีรายละเอียดอีกมากพอสมควร ท่านสามารถสอบถามจากผู้รู้ได้ เช่น นายธงที่เคยปฏิบัติงานเช่นนั้นมาแล้ว จากการประสานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น



อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งนายธงเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติ ท่านต้องอุทิศกำลังกายและกำลังใจให้สมกับการคาดหวัง ทั้งจากนายและสังคม ผู้เขียนขออ้างพระอานนท์ พุทธอนุชา และพุทธอุปัฏฐากของสมเด็จพระบรมศาสดา ท่านได้รับการคัดเลือกจากสมเด็จพระบรมศาสดา ด้วยเหตุผลที่นายธงควรนำเป็นแบบอย่าง ในการคัดเลือกนั้น แม้พระสารีบุตรจะเป็นผู้เสนอตัวก็จริง แต่พระอานนท์เหมาะสมกว่าด้วยหลายเหตุผล พระอานนท์ก่อนจะรับตำแหน่งได้ เสนอเงื่อนไขถึง ๘ ข้อ สมเด็จพระบรมศาสดาทรงรับทั้ง ๘ ข้อ เราอาจคิดอย่างคนสมัยนี้ว่า เป็นไปได้อย่างไรที่อ้างเงื่อนไขต่อนาย เจริญชัย ๘ ข้อ มีดังนี้

๑. ขอพระองค์อย่าได้ประทานจีวรอันประณีตที่มีผู้นำมาถวายแก่ข้าพระองค์
 ๒. ขอพระองค์อย่าได้ประทานบิณฑบาตอันประณีตที่พระองค์ได้แล้วแก่ข้าพระองค์
 ๓. ขอพระองค์อย่าได้ให้ข้าพระองค์อยู่ในที่เดียวกันกับที่พระองค์ได้ประทับ
 ๔. ขออย่าได้พาข้าพระองค์ไปในที่นิมนต์ซึ่งพระองค์รับไว้
- เหตุผลทั้งสี่ข้อนี้ พระอานนท์ให้เหตุผลว่าที่รับตำแหน่งพุทธอุปัฏฐากนั้น ไม่ได้เห็นแก่ลาภสักการะ
๕. ขอพระองค์โปรดกรุณาเสด็จไปสู่ที่นิมนต์ ซึ่งข้าพระองค์รับไว้เมื่อพระองค์ไม่อยู่
 ๖. ขอให้ข้าพระองค์ได้พาพุทธบริษัทเข้าเฝ้าพระองค์ในขณะที่เขามาเพื่อจะเฝ้า
 ๗. ถ้าข้าพระองค์มีความสงสัยเรื่องใด เมื่อใด ขอให้เฝ้าพูลถามได้ทุกโอกาส
 ๘. ถ้าพระองค์แสดงพระธรรมเทศนาในที่ใด แก่ผู้ใด ซึ่งข้าพระองค์ไม่อยู่ด้วย ขอให้โปรดเล่าพระธรรมเทศนานั้นแก่ข้าพระองค์อีกครั้ง

เหตุผลโดยเฉพาะข้อ ๗ และ ๘ นั้น หาใช่เป็นความสอดรู้สอดเห็น แต่พระอานนท์อ้างว่าเมื่อคนเขารู้ว่า พระอานนท์เปรียบเสมือนเงาตามตัวของพระพุทธองค์ ควรได้รู้ เพราะหากมีใครมาถามจะได้ตอบได้ถูกต้อง และเหตุนี้เองที่คำสอนของพระพุทธองค์ได้มีมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะพระอานนท์ได้เป็นผู้บอกภายหลังการปรินิพพาน

ก่อนที่จะดับขันธปรินิพพาน พระพุทธองค์ได้ทรงสรรเสริญพระอานนท์ว่า

“ภิกษุทั้งหลาย อานนท์เป็นบัณฑิต เป็นผู้รอบรู้ และอุปัฏฐากเราอย่างยอดเยี่ยม พระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งในอดีตและอนาคต ซึ่งมีภิกษุอุปัฏฐากนั้น ก็ไม่ได้เกินไปกว่าอานนท์ อานนท์เป็นผู้ดำเนินกิจด้วยปัญญา รู้กาลที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่มาเฝ้าเรา กาลนี้สำหรับกษัตริย์ กาลนี้สำหรับราชอำมาตย์ กาลนี้สำหรับคนทั่วไป ควรได้รับการยกย่องนานาประการ มีคุณธรรมนำอัจฉริยะ ผู้ที่ยังไม่เคยเห็น ไม่เคยสนทนา ก็อยากเห็นอยากสนทนาด้วย อยากฟังธรรมของอานนท์ เมื่อฟังแล้วจิตเปลιδพลินยินดีในธรรมที่อานนท์แสดง ไม่อิม ไม่เบื่อ ด้วยธรรมวารีรส ภิกษุทั้งหลาย อานนท์เป็นบุคคลที่หาได้ยากผู้หนึ่ง”

หากท่านประสงค์เป็นนายธงที่ประสบความสำเร็จคนหนึ่ง พระอานนท์น่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ใช่หรือ